UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk-odontologiske fakultet

Universitetsdirektørens kontor

Referanse
2013/7522-MAÅ

Dato
14.08.2013

Høringssvar fra Det medisink-odontologiske fakultet vedrørende "Revisjon av farmasiutdanningene i Norge"

Viser til brev fra Universitetsdirektøren 2.7.2013 og rapport fra Arbeidsgruppen for revisjon av farmasiutdanningene i Norge. Noen punkt er kommentert nedenfor.

Arbeidsgruppen har gjort et godt arbeid med læringsutbyttebeskrivelser for bachelor- og masternivå. Dette vil være nyttig for studieplanarbeidet ved det enkelte lærested, da det gir en ramme for arbeidet. En svakhet ved rapporten er at det ikke er hentet inn informasjon om utdanningsmodeller fra andre land – dette kunne ha gitt ytterligere inspirasjon.

Forslaget fra arbeidsgruppen kan gi en god farmasiutdanning på begge nivå, men gir også utfordringer. Farmasiutdanningen ved UiB er tverrfakultær og er i stor grad basert på 10-stp.-emner som også undervises for andre studentgrupper. Hvor godt dette lar seg kombinere med antallet av forskjellige emner som ifølge forslaget må være med i bachelorgraden, er vanskelig å si, men vurderingen vil bli en oppgave for en lokal arbeidsgruppe. Det er sannsynlig at flere emner må reduseres til 7,5 stp eller at det må etableres nye, integrerte emner. Dette vil sannsynligvis gi en bedre og mer sammenhengende farmasiutdanning, men vil også bety større kostnader for UiB.

Opptakskrav

Nåværende krav (i tillegg til generell studiekompetanse) ved UiB er: Matematikk (R1 eller S1 + S2), fysikk (FYS1) og kjemi (KJE1 + KJE2). Dette tilsvarer opptakskravene til Medisin, Odontologi og human ernæring, som farmasistudentene har felles emner med. Farmasistudentene har også mye undervisning felles med bachelorstudenter i kjemi. For de gjelder kravet om REALFA som er matematikk (R1 eller S1 + S2) og fordypning i et realfag, der anbefalingen er kjemi (KJE1 + KJE2). Det blir derfor vanskelig å argumentere for at farmasistudenter ikke må ha de samme opptakskrav når store deler av undervisningen er felles og lagt opp etter de anbefalte fagkombinasjoner. Vi anbefaler altså at dagens opptakskrav videreføres. Det må uansett være klart at KJE1 er et absolutt krav for opptak på bachelorprogram i farmasi. «KJE1 + KJE2» må likestilles med de i rapporten angitte fagkombinasjoner, gjerne også anbefales.

Et gjennomsnitt på C er et fornuftig opptakskrav til masterprogrammet, hovedsakelig fordi det tilsvarer kravet for andre masterprogram ved UiB. Det er et viktig poeng at emner, som

Det medisinsk-odontologiske fakultet
Telefon 55582086
Telefaks 55589682
post@mofa.uib.no

Postadresse
Postboks 7804
5020 Bergen

Besøksadresse
Armauer Hansens Hus,
Haukelandsveien 28
Bergen

Saksbehandler
Marte Nørve Årvik
55586358

vurderes som irrelevante, ikke regnes med MEN at det samtidig regnes på karakterer for emner tilsvarende 180 stp (et fullt bachelorstudium). Dette vil antakelig bare berøre studenter med utenlandsk bachelorgrad i farmasi.

Praksis

Fordelingen av de 6 måneders praksis med 4 måneder på bachelorprogrammet og 2 måneder på masterprogrammet er en god løsning, som tilfredsstiller EU's krav til master i farmasi. En bachelor skal kunne fungere som reseptarfarmasøyt og bør derfor ha 4 måneders praksis, mens en master som allerede har ekspedisjonsrett må utnytte en veiledet praksisperiode på en ny måte. For best mulig utnyttelse av dette, må det sikres at grunnleggende ferdigheter er innlært. I denne sammenheng må krav til veiledere i apotek også vurderes.

Satsningsområder

Økt satsning på farmakologi og farmakoterapi er nødvendig. Likeså kommunikasjon. Utfordringen er først og fremst å vurdere, hvilke emner det skal gå på bekostning av. Kunnskaper om legemiddelformer og -formuleringer er essensielle i sammenheng med farmakoterapi innen klinisk farmasi og kan således ikke reduseres fra det nåværende nivå ved UiB.

Ledelse kan trenes i form av gruppearbeid o.l., men faktisk lederopplæring bør ligge til videre- og etterutdanning sammen med de øvrige områder, som rapporten nevner (logistikk, bedriftsøkonomi og budsjettering). Iflg lovverket kreves minst to års yrkeserfaring før en kan ansettes i en apotekerstilling. I den perioden tilbyr dem fleste apotek et lederopplæringsprogram for de som ønsker denne karrieren.

Læringsutbyttebeskrivelser (LUB)

Læringsutbyttebeskrivelser (LUB) på programnivå (bachelor/master) er tilstrekkelig meningsfulle og samtidig «romslige» og gjør det mulig for utdanningsstedene å prioritere emner litt forskjellig samtidig som forslaget til fordeling av 150 av de 180 studiepoeng i bachelorgraden sikrer at en bachelor fra et studiested uten problemer kan gå videre med mastergrad på et annet. Dette virker fornuftig.

«Legemidlers virkningsmekanismer» bør nevnes i et av kunnskapsmålene for mastergraden (3. eller 4. mål). Virkningsmekanisme på molekylært nivå er viktig for en helhetlig forståelse av effekt.

Annet

Rapporten sier ikke noe om omfanget av masteroppgave. Masteroppgaven bør ikke bli mindre enn de 45 stp + 15 stp spesialpensum, som UiB praktiserer nå. Studentenes kunnskap må få tid til modning innen rammen av masteroppgaven for å gi det fulle utbytte av fordypningen i et fagfelt.

Nye undervisnings- og vurderingsformer som krever at studentene presenterer stoff skriftlig og muntlig er viktige. Skriftlig fremstilling trenger ikke være i form av en bacheloroppgave, men kan integreres i flere emner. Så vel summative som formative vurderingsformer bør anvendes for best læringsutbytte.

Det nevnes som indikator for en god utdanning at det «brukes engelsk i undervisningen». Det bør samtidig presiseres at studentene må forstå og kunne anvende norsk fagterminologi både muntlig og skriftlig. En stor del av studentene vil få arbeid i norsk apotekvesen og det er helt avgjørende at de kan kommunisere med kunder og kolleger på norsk.

«Et godt studentmiljø» nevnes også som indikator. Det, vi som studiested kan jobbe for, er et godt læringsmiljø. Det bør kanskje inngå i stedet. Det er også nevnt at det må være «veiledning av høy kvalitet under studieopphold i praksis». Dette krever et samarbeid med praksisfeltet og er derfor et nasjonalt anliggende, som bør diskuteres i profesjonsrådet og med foreningene.

Vennlig hilsen

Arne Tjølsen
Visedekan for utdanning

Kim Ove Hommen
Fungerende fakultetsdirektør